

A Magyar Szállodák és Éttermek Szövetségének állásfoglalása az Artisjus 2013 évre megállapított jogdíjairól

2012. szeptemberében az MSZÉSZ és a VIMOSZ mint jelentős felhasználói érdekképviseltek kapták meg a lehetőséget, hogy az Artisjus V13 (2013-ra érvényes) jogdíjtervezetével kapcsolatban véleményezési joggal éljenek a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SZTNH) felé.

Az MSZÉSZ álláspontja a következő volt:

1. A „V 13” díjszabásban tervezett díjtétel emeléseket, sem a vendéglátó üzletek, sem a szállodák esetében nem tudjuk elfogadni. Ennek indoka, hogy úgy a vendéglátó üzletek, mint a szállodák forgalma az elmúlt években a nemzetközi pénzügyi, gazdasági válság következtében Magyarországon is nagy mértékben visszaesett, s a KSH adatai szerint az ágazat árbevételei abszolút számban nagyjából 2011-12 – ben érték el ismét a 2007 évi volument, miközben a szállodák esetében a szállodai szobák száma közel 10 %-kal nőtt. Ezt igazolja a szállodák teljesítményét komplexen kifejező mutató számnak, a REVPAR-nak – egy kiadható szobára jutó árbevétel – csökkenése. Ez országosan egy szállodai szobára vetítve – a KSH adatai szerint – 2007-ben 7.459 Ft, 2011-ben 6.676 Ft / index: 89,5 % / volt. Bár 2012-ben 2011-hez képest 5–7 % körüli forgalomnövekedés várható, de ezzel együtt sem fogja elérni „az egy kiadható szobára jutó árbevétel” idén az 5 évvel korábbi szintet. Reálértékben – figyelembe véve a 2007 – 2011 közötti mintegy 30 %-os inflációt – a fajlagos bevételek még nagyobb mértékben csökkentek, emiatt a szállodai, vendéglátó vállalkozások jövedelmezősége drasztikusan romlott.
Mindezek alapján – álláspontunk szerint – a szállodai és vendéglátóipari szektorban a jogdíjemelésnek nincs gazdasági indoka, pénzügyi fedezete. Az emelést indokolatlannak tartjuk, mert az tovább növeli az ágazat veszteségeit.
2. A szállodák esetében - figyelembe véve a 2009 (X. 30.) Kormányrendeletet, amely szerint 2012 július 1-vel a hotelek korábbi minősítésüket nem használhatják – a Hotelstars követelményei szerint történik azok besorolása. Eddig 300 szálloda – hazai hotelek számának kb. 30 %-a, ami a szobakapacitás mintegy 40 %-át jelenti – besorolása történt meg az új követelmények szerint. Bár az új rendszerben történő szállodai kategorizálás iránt az érdeklődés jelentős, de 2013-ra sem várható, hogy a HSU-ban minősített szállodák száma meg fogja haladni az összes magyarországi hotel 50 %-át. Ez annyit jelent, hogy a nem minősített – tehát *-ot nem használó – szállodák száma fogja képezni a másik 50 %-ot. Emiatt jogilag megalapozatlan a minden szállodára kiterjedő - * szám alapján történő –

díjszabási rendszer további fenntartása. Az MSZÉSZ álláspontja szerint fentiek miatt a szállodák esetében új alapokra kellene helyezni a díjtételek kiszámítását.

Erre a szállodák forgalmi teljesítményét jól kifejező a KSH statisztikákban publikált REVPAR (egy kiadható szobára jutó bruttó árbevétel) mutató figyelembe vételét javasoljuk. A jelenleginél arányosabb díjterhelés alakítható ki, ha a szállodákat a REVPAR mutató alapján csoportokra osztják, s így határozzák meg, hogy egy-egy csoporton belül egy szobára vetítve mi a fizetendő díj, s a tényleges szobaszám figyelembe vételével javasoljuk kiszámítani az egy-egy szálloda által fizetendő havi díjat.

Ezzel a jelenleginél arányosabb díjterhelés alakítható ki. A javasolt rendszer kialakításában az MSZÉSZ felajánlotta együttműködését.

3. Tekintettel arra, hogy a szállodák vendéglátó forgalmának, valamint az önálló vendéglátó üzletek forgalmának 2007 – 2011 közötti alakulásáról nagyjából ugyanaz mondható el, mint a szoba árbevételről, az erre a területre tervezett díjtétel emeléssel sem értettünk egyet. Azt javasoltuk, hogy az eddigi díjtételeket vizsgálják felül, azokat olyan mértékben csökkentsék, amilyen mértékben a bevételek reálértékben is csökkentek. Azt képviseltük, hogy a jövőben díjtétel emelést csak akkor tudunk elfogadni, ha a bevételek emelkedése országos szinten a KSH adatai alapján az infláció mértékét eléri, meghaladja.

Álláspontunkat az NGM messzemenően támogatta, ők is a "tényleges igénybevételhez kapcsolódó, az érintett gazdasági szereplők teherbíró képességét figyelembe vevő" rendszert javasoltak kialakítani, és kifogásolták a jogdíjemelést tervezett mértékét, amely a vendéglátó-ipari szakma jelenlegi válsággal terhelt helyzetét figyelmen kívül hagyja.

A VIMOSZ és az MKIK is a díjtételek csökkentését javasolta.

Az SZTNH (Szellemi Termék Nemzeti Hivatala) a beérkezett véleményekkel kapcsolatban felhívta az ARTISJUS-t, hogy tegyen javaslatot a véleményezők által kért szempontok figyelembevételének lehetőségére.

Az ARTISJUS 2012. novemberben módosította a díjszabás tervezetet, amelyet az SZTNH jóváhagyásra felterjesztett a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumba (KIM), ahol az – az ellenvélemények, érvek érdemi figyelembe vétele nélkül - elfogadásra került.

A KIM által jóváhagyott Artisjus 2013 évi V13 díjszabás főbb pontjai:

- Csak a szállodák 2012-es KSH adatok szerinti kapacitás kihasználtságát veszi figyelembe, az általunk javasolt REVPAR mutató – amely a valós gazdasági teljesítményt mutatja - nem került beépítésre.
- A szállodák csillag szerinti díjkategóriáit átcsoportosította, de a szállodák csillag szerinti besorolását fenntartotta, annak ellenére, hogy azok több mint fele jelenleg nem rendelkezik a Magyarországon jelenleg érvényes kategória (HSU - Nemzeti védjegy) szerinti minősítéssel.

- A fizetendő jogdíj mértéke a napokban megjelent V13-as Függelékben az Artisjus honlapján található. A korábban megjelent Jogdíjközleményben ugyanis a díjakat a szállodák 100%-os kihasználtságára adták meg a díjtáblázatban. Ezeket az adatokat a KSH decemberben megjelenő éves statisztikájában szereplő kategóriánkénti foglaltsággal korrigálták a most megjelent függelékben.
- Számításaink szerint összességében az 1-3* szállodáknál csökkentették a díjakat (-25-50%), a 4* kategóriában azok változatlanok maradtak, az 5* egységeknél a díjak azonban kb. 20%-kal nőttek 2012-13 között.

Az MSZÉSZ álláspontja szerint fenti változások aránytalan növekedést jelentenek a magasabb kategóriában, amely így 2008-2013 között 40-50%-os díjnövekedést kénytelen elviselni.

Fenti díjnövekedést azért tartjuk túlzottnak, mert eközben a szállodák szobafoglaltsága 2008 óta gyakorlatilag stagnált, a bruttó átlag szobaár és a bruttó REVPAR 1,6%-al csökkent. Az ARTISJUS jogdíjak ez idő alatt átlagosan 18%-kal nőttek. Sajnálatos módon fentiek szerint 2013-ra is a várható szobaárbevételekhez képest aránytalan szerzői jogi díjak kerültek elfogadásra.

A további kilátásokra nézve biztató, hogy a KIM a díjszabást jóváhagyó határozatában kiemelte, hogy az ARTISJUS 2014-es évre vonatkozó díjai megállapításánál az elmúlt években a felhasználói érdekképviseletek részéről visszatérő jelleggel kifogásolt díjszabási strukturájának felülvizsgálata szükséges, hogy a felhasználók tényleges kihasználtságát és forgalmát kifejező további rendelkezések kerüljenek beépítésre.

Ehhez az érdekelt felek közti egyeztetést már a 2013-as év folyamán meg kell kezdeni. Ebben az MSZÉSZ konstruktívan, a legjobb európai gyakorlat figyelembe vételével részt kíván venni.

2013. január 22.